

Toimintakertomus 2017

Aue-Säätiö

Helsinki – Helsingfors

SISÄLLYSLUETTELO

Alkusanat

Organisaatio – Hallitus – Neuvottelukunta

Hankkeet – Tapahtumat – Tuet

Raportti kulttuurityöstä

Tieteellinen tutkimus

Tutkimusjohtajan raportti

Julkaisut

Yhteystiedot

Alkusanat

Suomen 100-vuotisjuhlavuotena 2017 Aue-Säätiöllä oli erikoistoimintaa Saksassa, Itävallassa ja Sveitsissä. Samalla vietettiin myös muistovuotta ”500 vuotta reformaatiosta”. Juhlavuotena Aue-Säätiön tavoitteena oli vahvistaa ja syventää suhteita Suomen ja saksankielisen Euroopan välillä entistä enemmän. Lukuisten yhteistyökumppaneidemme kanssa onnistuimme herättämään juhlahengen koko saksankielisellä alueella. Vanhat, mutta edelleenkin aktiiviset ja elävät kulttuuriyhteydet Suomen ja saksankielisen alueen välillä olivat näkyvästi esillä musiikkiesityksissä ja sanallisissa näytöksissä.

Järjestimme yli 20 tapahtumaa, joiden yhteinen teema oli ”Finland 100 Jahre – vivace, crescendo”. Aue-Säätiön toimesta kaksi tärkeää Suomen juhlavuoden aihepiiriin sopivaa suomalaista kirjaa julkaistiin saksaksi: Vesa Sirénin ”Finlands Dirigenten – von Sibelius und Schnéevoigt bis Saraste und Salonen”, ja Henrik Meinanderin ”Finlands Geschichte – Linien, Strukturen, Wendepunkte”. Yhdessä Berliinin Suomi-instituutin kanssa Aue-Säätiö mahdollisti myös Marjatta Hietalan ”Finnisch-deutsche Wissenschaftskontakte” -tutkimustyön ilmestymisen, jonka julkaisi kustantaja Berliner Wissenschafts-Verlag.

Reformaation merkitystä Saksaa ja Pohjoista yhdistävänä tekijänä käsittelee mm. Irmeli Heliniltä Aue-Säätiön-julkaisusarjassa ilmestynyt kirja ”Nachhaltige Botschaft in den Stürmen der Geschichte”. Julkaisu käsittelee Martti Lutherin laulujen eri suomennoksia.

Kuluneen vuoden tieteellinen toiminta keskittyi seminaarien ja julkaisujen muodossa saksalais-suomalaiseen yhteistyöhön Suomen itsenäistyessä, joka alkoi intensiivisesti, mutta jolla oli myös kielteiset puolensa. Aiheeseen liittyen Hampurin Helmut-Schmidt-yliopisto järjesti tieteellisen konferenssin ”Traditionelle Freundschaft oder Waffenbrüderschaften?”, jossa historian tutkijoita Saksasta ja Suomesta kokoontui pohtimaan molempien maiden suhdetta.

Kulunut vuosi oli meille menestyksekkäs. Odotuksemme jopa ylitettiin. Vuosikertomuksen alussa (sekä kotisivuillamme) löytyy tarkempaa tietoa

vuoden runsaista ja monipuolisista tapahtumista, joihin lehdistökin kiinnitti huomiota. Pienenä säätiönä voimme olla tyytyväisiä. Kaikki tämä oli mahdollista vain kovan työn ansiosta. Tässä kohdassa haluaisinkin kiittää kaikkia, joilla on osansa tähän menestykseen ja jotka vapaaehtoisella avullaan ovat tukeneet säätiön toimintaa. Erityisesti kiitän yhteistyökumppaneitamme, joiden tiloissa saimme järjestää tapahtumia ja sponsoreitamme sekä neuvottelukuntamme jäseniä. Ilman tätä tukea säätiön toiminta ei voisi olla näin monipuolista ja tehokasta.

Aue-Säätiön tarkoituksena on tutkia ja tukea kulttuurista vuorovaikutusta Koillis-Euroopan ja saksankielisen Euroopan välillä ja näin edistää rauhaa, yhtenäisyyttä ja parempaa yhteisymmärrystä Euroopassa. Näinä aikoina, jolloin protektionismi, nationalismi ja populismi ovat jälleen nousussa, täytyy edelleenkin pitää tiukasti kiinni Theodor Auen ajatuksesta eli „historiallisen menneisyyden takia ottaa vastuu tulevaisuudesta ja tukea vapaan ja demokraattisen Euroopan moninaisuutta ja yhteisymmärrystä kansallisaatteesta riippumatta“. Theodor Auen perintö tulee myös vuonna 2018 olemaan ohjenuorana laajassa toiminnassamme tieteellisen tutkimuksen ja kulttuurityön kaikilla osa-alueilla.

Sinikka Salo

Aue-säätiön hallituksen puheenjohtaja

Hallitus 2017

Vuonna 2017 hallitukseen kuuluivat:

Tri. Sinikka Salo	puheenjohtaja
Juha Väyrynen	varapuheenjohtaja
Tri. Marjaliisa Hentilä	jäsen
Matti Fischer	jäsen
Christian Seege	jäsen

Hallitus kokoontui 2.3. ja 2.10.2017.

Tri. phil. Robert Schweitzer	tutkimusjohtaja
Tri. phil. Uta-Maria Liertz	toiminnanjohtaja

Kirjanpito	Tilitoimisto Digitase Oy 00100 HELSINKI
------------	--

Kirjanpitäjät	HT Olli Wesamaa HT Tom Lindblom KHT Reijo Korpela KHT Jukka Reini
---------------	--

Neuvottelukunta

Philip Aminoff , oec.mag, MBA	
Katarina Baer , toimittaja	
Ilkka-Christian Björklund , ent. pormestari	
Tuomas Forsberg , prof. tri.	Tieteellinen toimikunta
Seppo Hentilä , prof. tri.	Tieteellinen toimikunta
Lauri Kivinen , YLE:n johtaja	
Mari Kiviniemi , ent. pääministeri	
Paavo Lipponen , ent. pääministeri	
Marja Makarov , prof. tri.	

Anna-Maija Mertens, tri.

Timo Miettinen, EMGROUP:in hallituksen
puheenjohtaja

Risto Penttilä, tri., Suomen kauppakamarin
johtaja

Hans von Ploetz, tri.; ent. suurlähettiläs

Hannes Saarinen, prof. tri.

Marjatta Santala, mag.phil.

Roman Schatz, toimittaja ja kirjailija

Seppo Zetterberg, prof. tri.

Tieteellinen toimikunta

Neuvottelukuntaan kuuluvat lisäksi pysyvinä vieraina myös kaikkien saksankielisten maiden suurlähettiläät.

Neuvottelukunnan kunniajäsenet:

Torsten Almquist, mag. phil. († 6.2.2017)

Peter Bazing, ent. suurlähettiläs

D

Esko Häkli, prof. em. tri.

Matti Klinge, prof. em. tri.

Tieteellisen toimikunnan jäsenet pitävät tiiviisti yhteyttä tutkimusjohtaja tri Robert Schweitzeriin. Joka vuosi he suunnittelevat yhdessä säätiön tieteellisen tutkimustyön seuraavalle vuodelle.

Hallituksen, neuvottelukunnan ja sen toimikuntien panos on täysin vapaaehtoinen ja palkaton. Toiminnanjohtajan palkka (1.650 € kuussa) vastaa puolipäivätyötä, tutkimusjohtajan kunniatehtävien kustannukset (matkat jne.) hyvitetään vuosittaisella avustuksella (6.000 € vuodessa). Säätiöllä ei ole lähipiiritoimintaa.

Hankkeet – tapahtumat – tuet

Raportti kulttuurityöstä

Vuosi 2017 vietettiin kokonaan Suomen 100-vuotisen itsenäisyyden merkeissä. Aue-Säätiö halusi antaa 100-vuotiaalle Suomelle erityisen lahjan ja päätti tukea Kansalliskirjaston digitalisaatiohanketta ”Vuosisatamme verkkoon”. Hankkeen puitteissa ladataan aineistoa Suomen itsenäisyyden alkuajoilta verkkokirjastoon (ks. alhaalla, kohta Tapahtuma Kansalliskirjastossa).

Juhlavuoden alussa Aue-Säätiö lahjoitti kaikille Suomen eduskunnan kansanedustajille **tri Marjaliisa Hentilän** ja **prof. emer. Seppo Hentilän** kirjan ”Saksalainen Suomi 1918” (Siltala 2016). Molemmat tekevät tutkimustyötä myös Aue-Säätiölle. Puheenjohtaja **tri Sinikka Salo** ja toiminnanjohtaja **tri Uta Liertz** luovuttivat kirjan 9.2.2017 eduskunnan puhemies **Maria Lohelalle**.

Juhlavuoden lopuksi säätiö lahjoitti kaikille Saksan eduskunnan kansanedustajille ja kaikille Itävallan ja Sveitsin hallitusten jäsenille Henrik Meinanderin kirjan ”Finnlands Geschichte: Linien, Strukturen, Wendepunkte” (Suomen historiasta). 28.11.2017 Benjamin Schweitzer (Aue-Säätiö) luovutti kirjan Berliinissä Saksan kansanedustaja Gero Storjohannille, joka kuuluu Saksalais-pohjoismaisten kansanedustajien ryhmään. Tilaisuuteen osallistuivat myös Suomen suurlähettiläs Ritva Koukku-Ronde ja kustantaja Sonja Hintermeier. Wienissä ja Bernissä suurlähettiläät Kyröläinen ja Rajakangas luovuttivat kirjat kummankin maan hallitukselle.

Säätiö tiedotti läpi vuoden säännöllisesti ajankohtaisista tapahtumista verkkosivuillaan. Kaikki uusimmat julkaisut löytyvät nyt myös sivuiltamme. Seuraavaksi aiomme parantaa julkaisujen saatavuutta tutkijoille ja kiinnostuneille julkaisemalla ne Suomen Kansalliskirjaston ”Doria”-verkkoarkistossa.

28.2.2017 Turussa vietettiin saksalaisen romantiikan säveltäjän Müller-Berghausin Kalevala-oopperan (”Die Kalewainen in Pochjola”, 1890) ensi-

iltaa. Aue-Säätiö tuki oopperaan, sen kontekstiin ja valmistumishistoriaan liittyvää asiantuntijatapaamista, jonka järjesti ja jota johti Elke Albrecht.

31.3.2017 Berliinissä esiteltiin **Vesa Sirénin** ”Suomalaiset kapellimestarit” -kirjan juuri julkaistu saksankielinen käännös (”Finnlands Dirigenten – von Sibelius und Schnéevoigt bis Saraste und Salonen”). Suomen suurlähettiläs Saksassa **Ritva Koukku-Ronde** ja kustantaja **Sonja Hintermeier** (Scoventa) järjestivät kirjan esittelytilaisuuden pohjoismaiden suurlähetysten ”Felleshuset”-talossa. Tilaisuuteen osallistuivat lisäksi Aue-Säätiö, jonka aloitteesta teos oli käännetty saksaksi sekä Otavan Kirjasäätiö, joka tukee tapahtumasarjaa. ”Rettig-ryhmän” ja ”Würth-ryhmän” johtavien perheiden jäseniä osallistui myös tilaisuuteen. ”Rettig-ryhmä” ja ”Würth-ryhmä” ovat edistäneet kirjan levitystä musiikkikirjastojen kokoelmiin ja tukeneet tapahtumasarjaa ”Finnland 100 Jahre – vivace, crescendo”. Seuraavana päivänä Berliinin konserttitalossa järjestettiin konsertti, jossa kapellimestarina oli **Jukka-Pekka Saraste**. Konsertin jälkeen Saraste osallistui keskustelutilaisuuteen yhdessä kirjailija Vesa Sirénin ja konserttitalon orkesterijohtajan **Ulf Wernerin** kanssa. Illan päätteeksi Würth-ryhmä lahjoitti muistoksi jokaiselle orkesterimuusikolle Vesa Sirénin kirjan.

Wienissä Vesa Sirénin kirjan julkaisutilaisuus oli osa Suomen 100-vuotisen itsenäisyyden juhlaohjelmaa. Järjestäjinä toimivat Suomen suurlähettiläs Itävallassa **Hannu Kyröläinen**, kunniakonsuli **Ferdinand Auersberg** ja kustantaja **Sonja Hintermeier** (Scoventa). Juhlaohjelmaan kuului kaksi tilaisuutta. 19.4.2017 pidettiin ”Finnish-Austrian Economic Forum”:in jäsenten kokous suurlähettilään residenssissä, jossa Sinikka Salo piti esitelmän ”Finnlands wirtschaftliche Herausforderungen und Erfolgsfaktoren” (aiheena Suomen talous). Seuraavana päivänä 20.4.2017 järjestettiin Vesa Sirénin kirjan esittely Haus der Musik -musiikkitalossa. Suurlähettiläs Hannu Kyröläinen ja kustantaja Sonja Hintermeier toivottivat osallistujat tervetulleiksi ja pitivät ensimmäiset puheet. Sinikka Salo esitelmöi aiheesta ”100 vuotta itsenäisyyttä: Suomen kapellimestarit kokonaisen kansakunnan edustajina”. Yhteensä 200 Vesa Sirénin kirjaa lahjoitettiin Wienin orkesterin edustajille, joihin kuuluivat: **Frank Druschel**, Tonkünstler-orkesterin toiminnanjohtaja; **Christian Edlinger**, radio sinfoniaorkesterin taiteellisen toimiston johtaja; **Andreas Großbauer**,

Wienin filharmonikkojen johtokunnasta, ja **Thomas Schindl**, Wiener Symphoniker -orkesterin johtokunnasta. Kirjat olivat lahja Otavan Kirjasäätiöltä.

Prof. tri. Henrik Meinanderin kirjan saksannos ("Finnlands Geschichte. Linien, Strukturen, Wendepunkte"), joka kuuluu myös Aue-Säätiön julkaisusarjaan (julkaisu numero 32), esiteltiin yleisölle 12.4.2017 Berliinissä pohjoismaiden suurlähetystöjen "Felleshuset"-talossa järjestetyssä seminaarissa. Seminaarin järjestäjiä olivat Suomen suurlähetystö Saksassa, Saksalainen Historiallinen Museo ja Scoventa-kustantamo. Seminaari kuului Saksan Historiallisen Museon Luther-näyttelyn ("Der Luthereffekt. 500 Jahre Protestantismus in der Welt", esillä Martin-Gropius-rakennuksessa) oheishjelmaan ja aiheena oli reformaatio Suomen kehityksen käänkökohteena.

Nastolan Taarasti-taidefoorumissa avattiin 15.6.2017 taidenäyttely "Berliini>>>Nastola", jossa esillä oli berliiniläisten taiteilijoiden maalauksia ja installaatioita. Yhdeksän kansainvälistä, Berliinissä asuvaa ja työskentelevää taiteilijaa osallistui näyttelyyn. Taidekeskuksen lähiympäristössä yleisö pääsi myös tutustumaan kuvaveistoksiin ja pohtimaan niiden merkitystä pienellä kävelymatkalla järven rantaa pitkin, jolle oli rakennettu veistospolku "HÄH". Näyttely oli auki 13.8.2017 asti. Aue-Säätiö kuului näyttelyn tukijoihin, mutta suurin osa näyttelystä tuotettiin vapaaehtoisvoimin.

Aue-Säätiö järjesti eri puolilla saksankielistä Eurooppaa yhdessä paikallisten yhteistyökumppaneidensa kanssa tapahtumasarjaa "Suomi 100 Vivace – Crescendo". Tapahtumilla oli historiaan tai musiikkiin liittyvä painotus ja ohjelmaan kuului erilaisia esitelmiä historiasta ja musiikkitapahtumia kuten konsertteja, joissa suomalaiset muusikot esittivät suomalaista musiikkia. Tapahtumasarjan tarkoituksena oli tuoda saksankielisen Euroopan yleisöä lähemmäksi Suomea ja Suomen historiaa. Tapahtumia oli läpi juhlavuoden mm. Hannoverissa, Berliinissä, Lyypekissä, Bremenissä, Düsseldorfissa, Zürichissä, Hampurissa, Salzburgissa, Leipzigissa, Dresdenin lähellä Biebersteinissa, Münchenissä, Frankfurt am Mainissa ja Greifswaldissa. Aue-Säätiö oli mukana yhteensä 22:n „Finnland - Vivace, crescendo“-tapahtuman suunnittelussa, järjestämisessä ja rahoittamisessa mukaan

lukien Vesa Sirénin ja Henrik Meinanderin kirjaesittelyseminaarit Berliinissä ja Wienissä sekä tapahtuma Suomen Kansalliskirjastossa Helsingissä 3.12.2017. Musiikkiin liittyvät tapahtumat saivat tukea myös Jenny ja Antti Wihuri -säätiöltä. Ensi luvussa seuraa yksityiskohtaisempaa tietoa

Suomi 100 vuotta – vivace, crescendo! – tapahtumista:

Hannover

20.5.2017 Sibelius-Akatemian orkesteri ja Hannoverin musiikkikorkeakoulu HMTM pitivät yhteisen konsertin NDR-radion lähetyssalissa. Konsertin jälkeen Hannele Zilm-Schulz Suomalais-saksalaisesta kauppakillasta kutsui juhlimaan Suomen 100-vuotiaasta itsenäisyyttä. Ohjelmaan kuului keskustelutilaisuus, jossa säveltäjä Benjamin Schweitzer ja kapellimestari sekä Sibelius-Akatemian kapellimestarikoulutuksen professori Atso Almila puhuivat musiikkikoulutuksesta ja -opinnoista Suomessa.

Berliini

Lauantaina 10.6.2017 Timo Miettinen kutsui juhlimaan salonki Dahlmaniin. Ensin kuultiin kaksi esitelmää: entinen pääministeri Paavo Lipponen puhui aiheesta ”Suomi EU:ssa”, ja säveltäjä Benjamin Schweitzer suomalaisen musiikkielämän merkityksestä Suomen itsenäisyydelle ja identiteetille. Tämän jälkeen seurasi konsertti, jossa lauloivat sopraanot Olga Heikkilä ja Saara Kiiveri yhdessä baritoni Sampo Haapaniemen kanssa. Heitä säesti pianolla Anni Laukkanen. Aue-Säätiön tervetuliaispuheen piti Sinikka Salo. Kauniit kehukset tälle monipuoliselle kulttuuritapahtumalle antoi taidenäyttely ”Attempting Ideal” Päivi ja Paavo Lipposen kokoelmasta, jossa päästiin ihaillemaan nuorten suomalaistaiteilijoiden teoksia.

Lyypekki

6. kesäkuuta 2017 kunniakonsuli Bernd Jorkisch järjesti kutsut Suomen 100-vuotisen itsenäisyyden kunniaksi. Juhlat pidettiin vuonna 1789 perustetun hyväntekeväisyysjärjestön ”Gesellschaft zur Beförderung gemeinnütziger Tätigkeiten” perinteisessä Isossa juhlasalissa. Kunniakonsulin tervehdyksen jälkeen tri Robert Schweitzer piti esitelmän Suomen kansakunnan menestyksen syistä. Sitä seurasi Benjamin Schweitzerin esitelmä Suomen musiikin historiasta. Illan päätteeksi esiintyivät laulaja Sini Rautavaara ja

säestäjänä flyygelillä kapellimestari ja pianisti Markus Lehtinen, joka soitti myös solistina.

Bremen

25. elokuuta 2018 järjestettiin ”Dreamaholic. Taide Suomesta. Miettinen Collection” -näyttelyn päätteeksi Weserburgissa, Bremenin modernin taiteen museossa, ns. Bremen-tapahtuma (”Bremen-Event”), jonka isäntänä toimi Timo Miettinen. Siihen kuului myös konsertti, jossa esiintyivät Anne-Marie Åström (viulu) ja Terhi Dostal (piano).

Düsseldorf

12. lokakuuta 2017 kunniakonsuli Jürgen Kluge järjesti juhlatilaisuuden kuuluisassa Industrie-Clubissa Düsseldorfissa. Ohjelma koostui kunniakonsulin puheesta, Roman Schatzin Suomen historian esitelmästä sekä musiikkiesityksestä, jossa esiintyivät Marja Rumpunen (fyygeli), Anna Aminoff (huilu) ja Sini Rautavaara (laulu). Sinikka Salo piti kiitospuheen ja välitti terveiset Aue-Säätiön nimissä.

Zürich

13. lokakuuta kunniakonsuli Felice Romano järjesti juhlatilaisuuden Wasserkerche-kirkossa. Konsuli ja Suomen suurlähettiläs Sveitsissä Timo Rajakangas tervehtivät vieraita, minkä jälkeen ohjelma jatkui Roman Schatzin pitämällä esitelmällä Suomen historiasta ja nykytilanteesta. Musiikista vastasivat jälleen Sini Rautavaara (laulu), Anna Aminoff (huilu) ja Marja Rumpunen (piano). Juhlatilaisuuden jälkeen kutsuttiin vastaanotolle historialliseen ”zur Waag”-kiltataloon.

Bieberstein / Dresden

4.11.2017 pidettiin Biebersteinin linnassa Dresdenin alueen Suomi-juhla, jonka emäntänä toimi tri Maritta von Bieberstein-Koch-Weser. Paikalla oli myös suurlähettiläs Ritva Koukku-Ronde. Molempien avajaispuheiden jälkeen Roman Schatz piti esitelmän Suomen historiasta ja nykytilanteesta. Musiikista vastasivat Suvi Rautavaara (laulu), Anna Aminoff (huilu) ja Marja Rumpunen (piano). Sinikka Salo edusti Aue-Säätiötä ja tervehti osallistujia säätiön nimissä.

Hampuri

17. lokakuuta 2017 järjestettiin St. Michaelis -kirkon kryptassa konsertti ja vastaanotto Suomen itsenäisyyden kunniaksi. Konsertti kuului saksalais-suomalaisen seminaarin ohjelmaan. Seminaarin aiheena oli ”Traditionelle Freundschaft oder Waffenbrüderschaften?“, eli ”Perinteinen ystävyys vai aseveljeys?”. Isäntänä toimi Klaus von Lepel Suomalais-Saksalaisesta Kauppakillasta Hampurissa. Tervehdyspuheet pitivät hänen lisäksi myös kunniakonsuli Stafels sekä Suvi Wartiovaara Saksan Suomi-instituutista. Tapahtumassa kuultiin kaksi esitelmää, jotka pitivät Benjamin Schweitzer (aiheena musiikkielämä Suomessa) ja Robert Schweitzer (aiheena Suomen historia). Tätä seurasi jälleen musiikki: Annemarie Åström viululla ja Terhi Dostal pianolla.

München

21. marraskuuta 2017 kunniakonsuli Philipp Schoeller ja kustantaja Sonja Hintermeier kutsuivat juhlatilaisuuteen Suomen kunniaksi. Tilaisuus järjestettiin perinteisen müncheniläisen Taiteilijatalon Miller-huoneessa. Puheiden jälkeen kuultiin viulisti Tami Pohjolaa pianisti Kalle Perksalon säestämänä. Sinikka Salo edusti Aue-Säätiötä ja piti tervehdyspuheen.

Leipzig

12. marraskuuta 2017 juhlittiin Musiikin ja teatterin „Mendelssohn-Bartholdy“-korkeakoulussa Suomen ja Saksan tiiviitä musiikkisuhteita. Luvassa oli konsertti nimellä ”Zwischen Undine und Scaramouche“, jossa kuultiin säveltäjien Reinecken ja Sibeliuksen teoksia. Esiintyjät olivat Anna Aminoff (huilu), Marja Rumpunen (piano) ja näyttelijä Alexander Franzen.

Frankfurt am Main/Bad Vilbel

Frankfurt am Mainissa ja sen lähellä sijaitsevassa Bad Vilbelin kaupungissa järjestettiin erilaisia tapahtumia Sibelius-päivien alla. Organisoijat olivat Sonja Hintermeier (Scoventa-kustantamo) ja Klaus-Albert Bauer (Bad Vilbelin kamariorkesterista). Ensimmäinen tapahtuma olivat avajaiset 6. marraskuuta 2017 Frankfurtin Festeburg-kirkossa. Sonja Hintermeier toimi juhlatilaisuuden emäntänä ja tervehdyspuheita pitivät myös kunniakonsuli tri Hubertus Kolster ja Harry Skoutajan Saksalais-Suomalaisesta Seurasta. Ohjelmistoon kuului Jan Brachmannin ja Benjamin Schweitzerin keskustelu suomalaisista kapellimestareista; laulaja Gurken Baveyan (baritoni) ja pianolla säestäjänä Klaus-Albert Baueram. Tapahtumasarjaan ”Finland

100 Jahre – vivace, crescendo“ kuului myös Sibeliuksen ”Kullervo”, jota esitettiin kahdesti (2.12. ja 3.12.). Järjestäjä ja kapellimestari oli Klaus-Albert Bauer (Bad Vilbelin kamariorkesteri) ja laulajina kuultiin Nina Keitel (soprano) ja Gurken Baveyan (baritoni) sekä ”Zwischentöne”-kuoroa, jota johti Herbert Helfrich.

Salzburg

9. joulukuuta 2017 kunniakonsuli George Scheicher kutsui Suomen ystäviä juhlimaan konserttiin. Myös Suomen suurlähettiläs Hannu Kyröläinen oli saapunut Wienistä. Musiikkia kuultiin Satu Honkalalta (soprano) ja Johannes Pirolta (piano).

Greifswald

Saksalais-Suomalainen Seura Mecklenburg-Vorpommernissa, festivaali Nordischer Klang ja Greifswaldin yliopiston Fennistiikka-laitos järjestivät 10. joulukuuta 2017 yhteisen juhlatilaisuuden Vorpommern-teatterissa Suomen juhlavuoden kunniaksi. Ohjelma koostui esitelmistä (joita pitivät prof. tri Marko Pantermöller ja säveltävä Benjamin Schweitzer) ja konsertista, jossa esiintyivät Annemarie Åström (viulu) ja Terhi Dostal (piano).

Helsinki

”Finnland 100 Jahre – vivace, crescendo“ -tapahtumasarja päättyi ”Suomi 100” -tapahtumaan, joka pidettiin 3. joulukuuta 2017 Helsingissä Kansalliskirjastossa ja johon Aue-Säätiö oli kutsunut juhlistamaan Kansalliskirjastolta saamaansa lahjoitusta. Läsnä olivat Kansalliskirjaston henkilökunnan lisäksi myös Aue-Säätiön neuvottelukunnan jäsenet, aikaisempien palkintojen saajat ja muita Aue-Säätiön ystäviä, mm. suurlähettiläät Detlef Lingemann (Saksa) ja Heinrich Maurer (Sveitsi). Tri Sinikka Salo ja tri Uta Lietz luovuttivat lahjan kirjaston johtajalle Kai Ekholmille. Illan pääpuheen piti ”Suomalaiset kapellimestarit” -kirjan tekijä Vesa Sirén. Hän puhui Suomen musiikki-ihmeen saksalaisista juurista. Tapahtumassa kuultiin Carl Reinecken melodraama ”Undine”, jonka esittivät Anna Aminoff (huilu), Carl-Christian Rundman (resitaatio) ja Marja Rumpunen (flyygeli). ”Undine” yhdisti tätä tapahtumaa Leipzigin kaupunkiin, jossa Fredrik Pacius oli aikoinaan ollut Reinecken oppilaana.

17.8.2017 pidettiin Aue-Säätiön perinteinen kulttuuri-illallinen hotelli Tornissa, jossa tri Marjaliisa Hentilä ja prof. tri emeritus Seppo Hentilä pitivät esitelmän saksalaisten läsnäolosta Suomessa vuonna 1918. Esitelmä pohjautui heidän kirjaan ”Saksalainen Suomi 1918”, joka julkaistaan saksan kielellä vuonna 2018. Avajaispuheen piti Sinikka Salo ja illan kunniavieras oli **prof. tri Jürgen Kluge**, Suomen kunniakonsuli Düsseldorfista, joka oli säätiön tärkeä yhteistyökumppani hankkeessa ”Germany and Finland – Strong Partnership in Industrial Internet Revolution“.

Reformaation 500-vuotis muistovuoden merkeissä Aue-Säätiö tuki 29.8.2017 Luther-seminaaria pohjoismaisten maiden suurlähetystöjen ”Felleshus”-talossa Berliinissä. Seminaari oli osa matkaa Wittenbergiin, jonka Suomen Evankelis-luterilainen kirkko oli järjestänyt ”Arvojen akatemiansa” jäsenille. Seminaarin 80 osallistujan joukossa oli myös kirkon johdon edustajia. Esitelmää pitivät prof. Henrik Meinander Helsingin Yliopistosta ja suurlähettiläs **René Nyberg**, joiden lisäksi suurlähettiläs Ritva Koukku-Ronde puhui Saksan tilanteesta. Sinikka Salo piti tervehdyspuheen Aue-Säätiön nimissä. Loppusanat lausui arkkipiispa **Kari Mäkinen**. Seminaarin juontajana toimi kirkon kanslian johtaja **Jukka Keskitalo**.

Tukea sai myös **Dagmar Papula** näytelmänsä Jean Sibeliuksesta. Näytelmä esitettiin saksaksi 14.9.2017.

Helsingin Saksalaisessa koulussa järjestettiin 30.9.2017 messu – ja työpajatapahtuma ”Im deutschen Netz zusammen” (”Yhdessä saksalaisessa internetissä”), joka houkutteli paikalle paljon Saksan kielestä ja kulttuurista kiinnostuneita. Tapahtuman järjestivät yhteistyössä Suomi-Saksa Yhdistysten Liitto ja Suomen saksanopettajien liitto. Tapahtumassa olivat esillä myös mm. Saksan, Itävallan ja Sveitsin suurlähetystöt; kustantamot Otava, Sanoma Pro ja LUTTA Editions; Suomen saksankielinen evankelis-luterilainen seurakunta, Saksalainen kirjasto, Goethe-instituutti ja SSSL-järjestöt. Otava ja Aue-Säätiö olivat tukeneet tapahtumaa rahallisesti.

26.-29.10.2017 Aue-Säätiö osallistui kuten joka vuosi Helsingin kirjamesseille. Aiheena oli tänä vuonna 100-vuotias Suomi.

Aue-Säätiön panos reformaation muistovuoteen oli 3. Saksalais-suomalainen teologinen seminaari, joka järjestettiin 17.11.2017 Helsingin saksalaisessa ev.-lut. seurakunnassa. Seminaari oli samalla myös kirjan julkaisutilaisuus, jossa esiteltiin prof. Irmeli Helinin teos "Nachhaltige Botschaft in Stürmen der Geschichte: Kirchenlieder der Lutherzeit in ihren alten und neuen finnischen Übersetzungen" (aiheena Lutherin laulujen suomennokset läpi vuosisatojen). Seminaarin jälkeen siirryttiin saksalaiseen kirkkoon konserttia varten, jossa kuultiin musiikkia Lutherin ajalta. Irmeli Helinin kirja on 33. julkaisu Aue-Säätiön julkaisusarjassa.

Prof. emer. tri Marjatta Hietalan kirja "Finnisch-deutsche Wissenschaftskontakte. Zusammenarbeit in Ausbildung, Forschung und Praxis im 19. und 20. Jahrhundert" julkaistiin Berliinissä 23.11.2017. Kirja on samalla myös julkaisu nro 34 Aue-Säätiön julkaisusarjassa. Aue-Säätiötä edustivat tutkimusjohtaja **tri Robert Schweitzer** ja puheenjohtaja **tri Sinikka Salo**.

Julkaisusarjan julkaisuna nro 35 ilmestyi myös Uta-Maria Liertzin toimittaman kirjan päivitetty uusintapainos ("Vertrauensmann in finnischen Angelegenheiten. Berichte, Briefe und Erinnerungen von Albert Goldbeck-Löwe zu Finnland und Deutschland im Ersten Weltkrieg").

Tilikautena 2017 kulttuurityöhön sijoitettiin yhteensä 96.700 €.

Tieteellinen tutkimus

Tutkimusjohtajan raportti

Suomen 100-vuotisen itsenäisyyden juhluvuosi ja "reformaatiovuosi" toivat tutkimusjohtajalle suunniteltujen tehtävien lisäksi myös monta muuta spontaania haastetta. Tästä syystä tutkimusjohtajan Armfelt-hanke oli siirrettävä vähäksi aikaa toiselle sijalle. Tulevaisuudessa hankkeeseen panostetaan enemmän, koska se on keskeinen tutkimusjohtajan aseman vahvistamiseksi Suomen tieteellisissä piireissä. Seuraavat hankkeet toteutettiin:

- Aue-Säätiön Vivace-Crescendo -tapahtumasarjan suunnittelu ja organisointi. Tutkimusjohtaja oli yhteydessä lyypekkiläisiin yhteistyökumppaneihin ja auttoi järjestää tapahtumaa Lyypekissä (kunniakonsulin juhla Suomen itsenäisyyden kunniaksi), samoin Hampurissa, jossa järjestettiin iltaohjelmaa suomalais-saksalaisen seminaarin yhteydessä. Seminaarista ("Perinteinen yhteistyökumppanuus vai 'aseveljeys'") lisää myöhemmin. Tutkimusjohtaja piti molemmissa tapahtumissa esitelmän Suomen kansakunnan menestyksen syistä.
- "Suomi 100" -projektin monen vuoden hankkeeseen "Pro Finlandia" kuuluu mm. julisteista koostuva näyttely aiheesta "Saksa, Itävalta-Unkari ja Iso Britannia". Tutkimusjohtaja oli mukana edistämässä näyttelyn saksankielistä versiota yhteistyössä Berliinin Suomen suurlähetystön ja Suomi-instituutin kanssa ja näyttely tuotiin Lyypekkiiin. Paikan päällä auttoivat Suomen kunniakonsulaatti ja Saksalais-Suomalaisen Seuran paikallinen ryhmä. Lyypekissä tutkimusjohtaja avasi näyttelyn pitämällä esitelmän ja näyttelyn päätteeksi puheen piti prof. Bernd Wegner (Helmut-Schmidt-yliopisto Hampuri).
- Yhteistyössä prof. Wegnerin ja dosentti tri Jonaksen kanssa (Helmut-Schmidt-yliopisto Hampuri) tutkimusjohtaja suunnitteli ja piti saksalais-suomalaisen historian seminaarin "Traditionelle Partnerschaft oder ‚Waffenbrüderschaft‘? Neue Forschung zu den deutsch-finnischen Beziehungen im Zeitalter der Weltkriege" ("Perinteinen yhteistyökumppanuus vai 'aseveljeys'? Uutta tutkimusta maailmansotien aikaisista saksalais-suomalaisista suhteista"). Seminaari järjestettiin Hampurissa 23./24.10.2017 yhteistyössä Hampurin Suomalais-saksalaisen kauppakillan ja Berliinin Suomi-instituutin kanssa. Tutkimusjohtaja piti esitelmän saksalais-suomalaisten suhteiden esihistoriasta vuoteen 1918 asti.
- Tutkimusjohtaja antoi neuvoja tieteellisen käsikirjoituksen ("Finnisch-deutsche Wissenschaftskontakte: Zusammenarbeit in Ausbildung, Forschung und Praxis im 19. und 20. Jahrhundert"; tekijä: prof. Marjatta Hietala, Tampere) kääntämisessä ja tieteellisen lähdeluettelon laatimisessa. Kirja esiteltiin yleisölle 24.11.2017 Berliinin Suomi-instituutissa; jolloin tutkimusjohtaja haastatteli kirjailijaa.

- Prof. Irmeli Helinin kirjan “Nachhaltige Botschaft in Stürmen der Geschichte – alte deutsche Kirchengesänge und ihre alten und neuen finnischen Übersetzungen“ (Turku, 2017) toimitus. Lisäksi tutkimusjohtaja avusti kirjaesittelytilaisuuden organisoimisessa. Tilaisuus pidettiin 17.11.2017 Saksalaisen seurakunnan tiloissa Helsingissä esitelmän muodossa osana 3. Saksalais-suomalaista teologista seminaaria, johon osallistui luennoitsijoita Saksasta ja Suomesta.
- Tutkimusjohtaja palkkasi ALLEGRO-asiantuntijan siirtämään Aue-Säätiön arkistotiedostot uudelle Windows-tietokoneelle.
- Tutkimusjohtaja neuvoi muita kirjailijoita julkaisuhankkeissaan, etsi tarkasti teoksia, joita voitaisiin mahdollisesti julkaista osana Aue-Säätiön julkaisusarjaa ja kirjoitti ja julkaisi itse yleisiä tekstejä suomalais-saksalaisista tiede- ja kulttuurisuhteista, mm. elokuvakritiikkejä suomalaisista elokuvista, joita oli näytetty Lyypekissä elokuvafestivaaleilla ”Nordische Filmtage 2017”. Kritiikit julkaistiin Saksalais-Suomalaisen Seuran jäsenlehdessä ”Deutsch-Finnische Rundschau” nro 175 (joulukuu 2017).

Seuraavia hankkeita jatkettiin:

- Tieteellinen tuki Aue-Säätiön hallituksen tulevien seminaarien suunnittelussa
- Julkaisun ”20 Jahre Deutsch-Finnische Handelskammer/ 80 Jahre Deutsch-Finnische Vereinigung – zum 40. / 100. Jubiläum beider Institutionen 2018“ (”20 vuotta Saksalais-Suomalaista Kauppakamaria / 80 vuotta Saksalais-Suomalaista Yhdistystä – molempien tahojen 40- / 100-vuotisjuhlan kunniaksi 2018”) uuden painoksen suunnittelu yhdessä Bernd Fischerin kanssa, joka kirjoittaa jatko-osaa. Uuden arkistomateriaalin tutkimista Helsingissä, Lyypekissä ja Berliinissä; uudistetun painoksen sisältökäytöksen selvittäminen
- Tutkimusjohtaja suunnitteli seminaarin saksankielisen koulutuksen historiasta Suomessa (työnimi: ”Vor 175 Jahren: Neuordnung des höheren Schulwesens - Schließung der Kreisschule Savonlinna, der nördlichsten deutschen Schule der Welt“). Seminaari pidetään 18.8.2018 Savonlinnan maakuntamuseossa yhteistyössä SSYL:in ja

paikallisen suomalais-saksalaisen yhdistyksen (Luise Liefländer-Leskinen) ja museon (Miriam Kosunen) kanssa

- Tutkimusjohtaja on suunnitellut X. Snellman-seminaaria yhdessä Katrin Kellon kanssa (Tartu). Aiheena tulevat olemaan koulukirjat ja historiapolitiikka ennen Kylmää sotaa ja sen jälkeen.
- Tutkimusjohtaja osallistui IX. Tallinnan symposiumin suunnitteluun ja oli mukana valitsemassa luennoitsijoita. Symposium pidetään syyskuun 2018 alussa Viron itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi Itä-Euroopan uudelleenjärjestäytymisestä.
- Yleisiä artikkeleita koskien suomalais-saksalaisia tiede- ja kulttuurisuhteita

Veröffentlichungen der Stiftung zur Förderung deutscher Kultur

Saksalaisen kulttuurin edistämissäätiön julkaisuja

Skifter utgivna av Stiftelsen för främjande av tysk kultur

Ab 10: / 10:stä lähtien: / Från och med 10:

Veröffentlichungen der Aue-Stiftung / Aue-Säätiön julkaisuja

Skifter utgivna av Aue-Stiftelsen

ISSN: 1237-7422, ab Nr. 10 1797-6154

(Ab 2 Erscheinungsort Helsinki, 12, 17 u. 20 Helsinki und Lübeck; Selbstverlag der Aue-Stiftung, sofern nicht anders angegeben)

- 35 **Vertrauensmann in finnischen Angelegenheiten: *Berichte, Briefe und Erinnerungen von Albert Goldbeck-Löwe zu Finnland und Deutschland im Ersten Weltkrieg*** / hrsg. v. Uta-Maria Liertz. 2017. 332 S. Verkauf durch Books on Demand.
- 34 **Finnisch-deutsche Wissenschaftskontakte: *Zusammenarbeit in Ausbildung, Forschung und Praxis im 19. und 20. Jahrhundert*** / Marjatta Hietala. (Berliner Wissenschafts-Verlag) 2017. 308 S.
- 33 **Nachhaltige Botschaft in den Stürmen der Geschichte: *Kirchenlieder der Lutherzeit in ihren alten und neuen finnischen Übersetzungen*** / Irmeli Helin. 2017. 300 S.
- 32 **Finnlands Geschichte: *Linien, Strukturen, Wendepunkte*** / Henrik Meinander. (Scoventa Verlag) 2017. 319 S.

- 31 **Pyörämatkailijan Saksa /** Lauri Hokkinen.100 S. mit Abb. Verkauf durch Books on Demand.
- 30 **Otto von Zwehl: Deutscher Artillerieoffizier, Handelskammersyndikus, „Mischling“ und Finnlandfreund /** Lars Westerlund. 2016, 108 S. mit Abb.. Verkauf durch Books on Demand.
- 29 **Vertrauensmann in finnischen Angelegenheiten: Berichte, Briefe und Erinnerungen von Albert Goldbeck-Löwe zu Finnland und Deutschland im Ersten Weltkrieg /** hrsg. von Uta-Maria Liertz. 2014.342 S.
- 28 **Autonomie: Hoffnungsschimmer oder Illusion? Europäische Autonomien in Geschichte und Gegenwart: Seminar zum 200. Jubiläum der Autonomie Finnlands (8. Snellman-Seminar) /** hrsg. von Robert Schweitzer & Uta-Maria Liertz. 2013 – 235 S. mit Abb.
- 27 **August Thiem: Finnland. Faksimile der Ausgabe Wiborg 1808 sowie der Zugabe zu dem Wiburgschen Schulprogram: Finland. mit Übersetzungen und Kommentaren hrsg. von Robert Schweitzer. Übersetzung ins Finnische Teivas Oksala, ins Schwedische Lars Huldén u. Mats Huldén, ins Russische Michail Kostolomov. 2012. 144 S. mit Abb.**
- 26 **Vereinskultur und Zivilgesellschaft in Nordosteuropa.: regionale Spezifik und europäische Zusammenhänge. Beiträge des V. Internationalen Symposiums zur Kultur und Geschichte im europäischen Nordosten.. /** hrsg. von Jörg Hackmann. (Wien/Köln: Böhlau Verlag) 2012 - 778 S. mit Abb.
- 25 **Zweihundert Jahre deutsche Finnlandbegeisterung: Referate des VII. Internationalen Symposiums zur deutschen Kultur im europäischen Nordosten /** hrsg. von Robert Schweitzer.(Berlin: Berliner Wissenschaftsverlag) 2010 - 273 S. mit Abb.
- 24 **Die Ostseewelt/ Matti Klinge. Revidierte und erweiterte Ausgabe. (Helsinki: Otava) 2010 - 240 S., zahlr. Abb.**
- 23 **ARCTURUS 6 – Blätter der Aue-Stiftung für Geschichte und Kulturkontakt /** Hrsg. von Uta-Maria Liertz und Robert Schweitzer. 2009. 120 S., zahlreiche Abb.
- 22 **ARCTURUS 5 – Blätter der Aue-Stiftung für Geschichte und Kulturkontakt /** hrsg. von Uta-Maria Liertz und Robert Schweitzer. 2008. 192 S., zahlreiche Abb.

- 21 **Kooperative Kompetenzentwicklung in Berufsbildung und in der Fachhochschule: ein Kaleidoskop deutsch-finnischer Zusammenarbeit / hrsg. von Teuvo Ellonen & Jens Stuhldreier. 2007. 286 S., zahlreiche Abb.**
- 20 **Finnland, das Zarenreich und die Deutschen: gesammelte Studien zum europäischen Nordosten / Robert Schweitzer. Festgabe zum 60. Geburtstag des Verfassers und Forschungsleiters der Aue-Stiftung / hrsg. von Uta-Maria Liertz – (Auch Lübeck: Schmidt-Römhild (in Komm.) 2008. 735 S.**
- 19 **ARCTURUS 4 – Blätter der Aue-Stiftung für Geschichte und Kulturkontakt / hrsg. von Waltraud Bastman-Bühner und Robert Schweitzer. 2007. 191 S., zahlreiche Abb.**
- 18 **„...geräuschlos unberechenbare Zinsen spenden“: 125 Jahre Deutsche Bibliothek Helsinki 1881-2006 / Hrsg.: Deutsche Bibliothek. 2006, 106 S., Abb., ISBN 952-92-0773-5**
- 17 **Nordosteuropa als Geschichtsregion. Beitr. anlässlich d. III. Internationalen Symposiums zur deutschen Kultur im europäischen Nordosten, 22.-24.9.2001 in Tallinn, Estland / hrsg. von Jörg Hackmann und Robert Schweitzer. (Auch Lübeck: Schmidt-Römhild in Komm.)2006. – 524 S., zahlr.Ill., ISBN 10: 3-7950-7042-2, ISBN 13: 978-3-7950-7042-7**
- 16 **ARCTURUS 3 – Blätter der Aue-Stiftung für Geschichte und Kulturkontakt / hrsg. von Waltraud Bastman-Bühner und Robert Schweitzer. 2005. 176 S., zahlreiche Abb.**
- 15 **ARCTURUS 2 – Blätter der Aue-Stiftung für Geschichte und Kulturkontakt / hrsg. von Waltraud Bastman-Bühner und Robert Schweitzer. 2004. 104 S., zahlreiche Abb.**
- 14 **Suomalais-saksalaista yhteistyötä ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kehittämisessä. Finnisch-deutsche Zusammenarbeit bei der beruflichen Ausbildung und der Fachhochschulen / hrsg. von Aue-Säätiö und OKKA-Säätiö Helsinki, Red: Teuvo Ellonen und Keijo Nivala. 2003. 206 S., zahlr. Ill., graph. Darst. und Tab. ISBN: 952-5508-01-3**
- 13 **ARCTURUS 1 – Blätter der Aue-Stiftung für Geschichte und Kulturkontakt / hrsg. von Waltraud Bastman-Bühner und Robert Schweitzer. 2002. 126 S., zahlreiche Abb.**
- 12 **Die Stadt im europäischen Nordosten: Kulturbeziehungen von der Ausbreitung des Lübischen Rechts bis zur Aufklärung; Beitr. Anlässlich d. 2. Internationalen Symposiums zur deutschen Kultur im europäischen Nordosten, 10.-13.9.1998 in Tallinn, Estland / hrsg. von Robert Schweitzer**

- und Waltraud Bastman-Bühner unter Mitarb. von Jörg Hackmann. (Auch Lübeck: Schmidt-Römhild in Komm.) 2001. 575 S., zahlr. Ill., graph. Darst. und Tab.
- 11 Zur Neuorientierung der finnisch-deutschen Kulturbeziehungen nach 1945; Beitr. von Teiln. des finn.-dt. Seminars - 5. Snellman-Seminar - 19.5.-23.5.1999 in Avaranta/Großraum Helsinki / [Red.: Waltraud Bastman-Bühner]. 2000. 240 S.; zahlr. Ill. und Tab.
 - 10 Deutscher aus Rußland und finnischer Europäer: Theodor Aue; Familie, Leben, Vermächtnis / Robert Schweitzer. 2000. 168 S.; 48 Ill., Tab.
 - 9 Finlandia Bonn / Yrjö Väänänen. Übers. aus dem Finn. von Waltraud Bastman-Bühner. 1996. 272 S., Ill. (In Zsarb. mit der Deutsch-Finnischen Gesellschaft)
 - 8 Zur Neuorientierung der finnisch-deutschen Beziehungen nach 1945: Wirtschaft und Handel; Beitr. von Teiln. des finn.-dt. Seminars – 4. Snellman-Seminar – 5.3.-9.3.1997 im Haus Rissen/Hamburg / [Red.: Waltraud Bastman-Bühner (Gesamtkonzeption); Hannes Saarinen]. 1998. 175 S., zahlr. Ill. und Tab. (Mit einem Überblick über das 3. Snellman-Seminar: Zur Neuorientierung der finn.-dt. Beziehungen nach 1945: Politik und Geschichte, 11.-14.10.1995)
 - 7 Der Finnische Meerbusen als Brennpunkt: Wandern und Wirken deutschsprachiger Menschen im europäischen Nordosten ; Beitr. anlässlich des [1.] Internationalen Symposiums zur deutschen Kultur im europäischen Nordosten, 6.-10. September 1995 in Tallinn/Estland / Hrsg.: Robert Schweitzer; Waltraud Bastman-Bühner. 1998. 408 S., Ill., Tab.
 - 6 Die Wiborger Deutschen / Robert Schweitzer. - 2., durchges. Auflage. [1995]. (Umfang wie 3)
 - 5 Finnland und die europäische Integration. 2.: Beitr. von Teiln. des 2. Snellman-Seminars - 5.9.-9.9.1994 in Aavaranta/ Großraum Helsinki / [Red.: Waltraud Bastman-Bühner]. 1994. 120 S., zahlr. Ill. u. Tab.
 - 4 Finnland und die europäische Integration. 1.: Beitr. von Teiln. des 1. Snellman-Seminars – 31.8.-3.9.1993 in Klingenthal/Elsaß / [Red.: Waltraud Bastman-Bühner]. 1994. 120 S., zahlr. Ill. u. Tab.
 - 3 Die Wiborger Deutschen / Robert Schweitzer. 1993. 102 S., 19 Ill., 5 Tab., mit finn., schwed., engl. und russ. Zusammenfassung

- 2 **Lübecker in Finnland: historischer Hintergrund und Auswanderung in der
Autonomiezeit / Robert Schweitzer. 1991. 95 S., 17 Ill., 8 Tab.**
- [1] **Finnlands Winterkrieg 1939/40: Dokumentation aus neutraler Sicht; drei
Akte eines Freiheitskampfes, Neurose und Glasnost / Andreas Döpfner. -
Zürich: Verlag der Neuen Zürcher Zeitung, 1989. - 175 S.; zahlr. Ill. (Enth. die
1939/40 in dieser Zeitung erschienenen Berichte von Max Mehlem und
Ernst Regensburger mit einer Einführung.)**

Julkaisut voi tilata Aue-säätiöltä faksitse +358 9 485 787 tai
sähköpostitse: info@aeue-stiftung.org .

Jos teet joukkotilauksen, voit saada alennusta. Kysy lisää!

Aue-Säätiö

Munkkiniemen Puistotie 18 B 47
FI 00330 HELSINKI / Helsingfors
+358 (0)9 485080, (0)50-4089416
Fax: +358 (0)10 296 2616
info@aeue-stiftung.org
<http://www.aue-stiftung.org>

Geschäftsführerin / toiminnanjohtaja

Dr. Uta-Maria Liertz
Lönnotinkatu 9A 1, FI-01200 HELSINKI
+358 (0)50 4089416
liertz@aeue-stiftung.org

Forschungsleiter / Tutkimusjohtaja

Dr. Robert Schweitzer
St. Jürgen Ring 11
D-23560 LÜBECK
+ 49 451 53373, GSM +358 (0)50 3395494
robschweitzer@yahoo.com

Bank / Pankki:

Nordea 201218-10084, 208018-21823
IBAN: FI2920801800021823 Swift: NDEAFIHH